

לְרִשּׁוֹת הַרְבִּים, כְּאֵלוֹ עֶרֶב אֶת שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעִבּוּדָה זָרָה וְעִשָּׂה עֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל הִיָּה מוֹצֵיא בְּלֵעוֹ מִפִּי, שְׁבוּ הִיָּה אוֹמֵר צִלְמוֹ שֶׁל גְּבוּכְדִנְצַר אֲנֹכִי יְהו"ה אֱלֹהֵיךָ, וּבִשְׂבִיל זֶה לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהו"ה אֱלֹהֵיךָ לְשׂוֹא, וְעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְעַקֵּר אֶת הָעֵץ הַזֶּה מִן הָעוֹלָם וּלְשַׂרְף אוֹתוֹ בְּגִיְהֵנָם. זֶהוּ שְׂכַתוֹב וְהִיָּה הַחֲסָן לְנַעֲרַת וְגוֹמֵר.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אִם כֵּן, אִסּוּר לְעֵם לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּשׁוּם מִלְּאָף וְלֹא בְשֵׁם בְּעוֹלָם אַחַר שֵׁשׁ עֶרְבוּבֵיָהּ. אָמַר לוֹ: בְּנִי, לֹא כֵּן, שֶׁהָרִי אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם, מִכֹּל עֵץ הֶגֶן אֲכוֹל תֹּאכַל, מִעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: זֶה הִיָּה קֹדֶם שֶׁחֲטָא, אַחֲרֵי שֶׁחֲטָא וַיֵּרֵד מִמְּקוֹמוֹ וְהִתְעַרַב בְּעֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע. אָמַר לוֹ: וְדַאי כֵּן הוּא, וּבְזִמְנָן דִּישְׂרָאֵל הִם בְּגָלוּת, כְּאֵלוֹ הִם מְעַרְבִים בְּאֵילָן שֶׁל טוֹב וְרָע, וּמִשׁוּם זֶה פִּרְשׁוּהוּ הַקְּדוֹמוֹנִים, יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּת עוֹבְדִים עִבּוּדָה זָרָה, בְּטַהֲרָה הִם.

אָבְרָא אֵלּוֹ שִׁינְדָעִים אֶת הָאֵילָן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא עֵץ הַחַיִּים הַנְּטוּעַ בְּגֶן שְׁלוֹ שֶׁהִיא שְׂכִינְתוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ לֹא יִגְרַף רָע, יְכוּלִים לְהוֹרִיד כַּח מִשָּׁם לְשְׂכִינְתוֹ בְּלִי עֶרְבוּבֵיָהּ כְּלָל בְּכָל מִצְוָה וּמִצְוָה, הוּא עֵץ פְּרִי עִשָּׂה פְּרִי לְמִינוֹ, נְטוּעַ בְּגֶן בְּלִי עֶרְבוּבֵיָהּ כְּלָל, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר לְמִינוֹ, אֲבָל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא נֶאֱמַר בּוֹ לְמִינוֹ, אֲבָל מְעַרְבֵי מִין בְּשִׂאֵינוֹ מִינוֹ, וּבִשְׂבִילֵנוּ נֶאֱמַר שְׂדָף לֹא תִזְרַע פְּלִאִים וְכוּ', שְׂעֻטָנוּ לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ.

וְאֵעִיל בְּרִשּׁוֹת הַרְבִּים, כְּאֵלוֹ עֶרֶב שְׂמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעִבּוּדָה זָרָה, וְעִבִּיד אֵילָנָא דְטוֹב וְרָע, וְדָא הוּא רְזָא דְהָוָה נְפִיק בְּלֵעוֹ מִפִּי, דְבִיָּה הָוָה אָמַר צִלְמָא דְגְבוּכְדִנְצַר אֲנֹכִי יְהו"ה אֱלֹהֵיךָ, וּבְגִין דָּא לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהו"ה אֱלֹהֵיךָ לְשׂוֹא, וְעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאַעְקָרָא הָאֵי אֵילָנָא מִעֲלָמָא וּלְאַוּקָדָא לִיָּה בְּגִיְהֵנָם, הַדָּא הוּא דְכָתִיב (שם א א) וְהִיָּה הַחֲסָן לְנַעֲרַת וְגוֹמֵר.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר, אִם כֵּן אִסּוּר לְעֵמָא לְאַשְׁתַּמְשָׁא בְּשׁוּם מִלְּאָף וְלֹא בְשְׂמָא בְּעֲלָמָא בְּתַר דְאִית עֶרְבוּבֵיָא, אָמַר לִיָּה בְּרִי לֹאוּ הִכִּי, דְהָא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם (בראשית ב טז) מִכֹּל עֵץ הֶגֶן אֲכוֹל תֹּאכַל, מִעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר הָאֵי הָוָה קֹדֶם דְחָאב, בְּתַר דְחָב וְנַחֲתִית מֵאַתְרֵיהּ וְאַתְעַרְבֵי בְּאֵילָנָא דְטוֹב וְרָע, אָמַר לִיָּה וְדַאי הִכִּי הוּא, וּבְזִמְנָא דִישְׂרָאֵל אֵינוֹן בְּגָלוּתָא, כְּאֵלוֹ הָווּ מְעוֹרְבִין בְּאֵילָנָא דְטוֹב וְרָע, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ קְדָמָאִין, יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא עוֹבְדִין עִבּוּדָה זָרָה בְּטַהֲרָה הִם.

אָבְרָא אֵלִין דִּידְעִין אֵילָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהוּ עֵץ הַחַיִּים, נְטוּעַ בְּגֶן דִּילִיָּה דְאִיהִי שְׂכִינְתָא דִּילִיָּה, דְאַתְמַר בָּהּ (תהלים ה) לֹא יִגּוֹרֶף רָע, יְכַלִּין לְנַחֲתָא חִילָא מִתַּמָּן לְגַבִּי שְׂכִינְתִיָּה בְּלֹא עֶרְבוּבֵיָא כְּלָל, בְּכָל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא, אִיהוּ עֵץ פְּרִי עוֹשָׂה פְּרִי לְמִינוֹ (בראשית יא א), נְטוּעַ בְּגֶן בְּלֹא עֶרְבוּבֵיָא כְּלָל, וּבְגִין דָּא אָמַר לְמִינוֹ, אֲבָל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא אָתְמַר בֵּיהּ לְמִינוֹ, אֲבָל מְעוֹרְבֵי מִין דְלֹא בְּמִינֵיהּ, וּבְגִינֵיהּ אָתְמַר (ויקרא יט ט) שְׂדָף לֹא תִזְרַע פְּלִאִים וְכוּ', שְׂעֻטָנוּ לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ.

אשרי הוא שמעלה את האמונה של הקדוש ברוך הוא, שהיא שכירתו הפלולה מעשר אמירות, במחשבה אחת, ברצון אחד בלי ערבוּבִיָּה כָּלָל, שְׁכַל סְפִירָה וסְפִירָה נְטוּעָה בו, והיא הַגֵּן שְׁכַל הַסְפִירוֹת בֵּה, הֵן אֶחָד, וְכָל אֶחָד עוֹשֶׂה בֵּה פְּרִי לְמִינוֹ, הִיא מִן שְׁכַל אֶחָד וְאֶחָד לֹא מוֹצִיא מִמֶּנָּה וְרַעִים הַחוּצָה, כִּף צָרִיף אָדָם שְׁלֹא יוֹצִיא זֶרַע מִחוּץ לְבֵת זוּגוֹ, שְׁהִיא הַמִּין שְׁלוֹ וְהַיְחוד שְׁלוֹ, וּבְאוֹתוֹ זְמַן שְׁצָרִיף אָדָם לִיְחוד אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׁכִינָתוֹ, צָרִיף לְהַפְשִׁיט מִמֶּנּוּ כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת שֶׁהֵן קְלֹפוֹת, שְׁנֹאֲמַר בְּהֵן רְבוֹת מַחְשְׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ, וּלְהַעֲלוֹת אֶת הַשְׁכִּינָה בְּמַחְשְׁבָה אַחַת. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְעֲצַת יְהו"ה הִיא תְּקוּם, כְּמוֹ שְׁאָדָם שְׁמַתִּיחַד עִם בֵּת זוּגוֹ וּמִתְפַּשֵּׁט מְלִבוֹשָׁיו לְהִיּוֹת עִמָּה אֶחָד, זֶהוּ שְׁכָתוּב וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד, כִּף צָרִיף לְהַפְשִׁיט מִמֶּנּוּ כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת הַאֲחֵרוֹת בְּזְמַן שְׁמַתִּיחַד אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם פְּעָמִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד.

תקוּנַת שְׁשִׁים וְשֶׁבַע

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, זֶה מִטְטְרוֹן, שְׁבָרָא אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא קְדָמוֹן וְרֵאשִׁית לְכָל צְבָא הַשָּׁמַיִם שְׁלֵמָטָה, וְזֶהוּ אָדָם הַקָּטָן, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֹשֶׂה אוֹתוֹ בְּדַמוֹת וְצִיּוֹר שְׁל מַעְלָה בְּלִי עֲרֻבוּבִיָּה, וְעֲלִיו נֹאֲמַר תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, וְהוּא עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ, כְּמוֹ שְׁלֵמָעֲלָה. אוֹי לְמִי שְׁעוֹשֶׂה עֲרֻבוּבִיָּה לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, שְׁזֶהוּ אֵילָן שְׁל עֲרֻבוּבִיָּה, עֲרֻבוּבִיָּה מַעַץ הַמּוֹת, בְּגִלָּל זֶה נִקְרָא מַטָּה, שְׁמַתְהַפֵּךְ לְנַחֵשׁ לְהַלְקוֹת בוֹ אֶת

וּבָאָה אִיהוּ מֵאֵן דְּסָלִיק אֲמוּנָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא דְאִיהִי שְׁכִינְתָּיה כְּלִילָא מַעְשָׂר אֲמִירָן, בְּמַחְשְׁבָתָא חֲדָא בְּרַעוּתָא חֲדָא בְּלֹא עֲרֻבוּבִיָּה כְּלָל, דְּכָל סְפִירָה וּסְפִירָה נְטוּעָה בֵּיה, וְאִיהִי גַן דְּכִלְהוּ סְפִירָן בֵּה אֵינוֹן חֵד, וְכָל חֵד עֲבִיד בֵּה פְּרִי לְמִינוֹ, אִיהִי מִין דְּכָל חֵד וְחֵד לֹא נָפִיק מִנִּיה זֶרַעִין לְבָר, הַכִּי צָרִיף בֵּר נֶשׁ דְּלֹא אָפִיק זֶרַעָא לְבָר מִבֵּת זוּגִיָּה, דְאִיהִי מִין דִּילִיָּה יְחודָא דִּילִיָּה, וּבְהַהוּא זְמַנָּא דְצָרִיף בֵּר נֶשׁ לִיְחודָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּשְׁכִינְתָּיה, צָרִיף לְהַפְשִׁיט מִנִּיה כָּל מַחְשְׁבִין דְאֵינוֹן קְלִיפִין, דְאֲתַמַּר בְּהוּן (משלי יט כא) רְבוֹת מַחְשְׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ, וּלְסַלְקָא שְׁכִינְתָּיה לְגַבִּיָּה בְּמַחְשְׁבָתָא חֲדָא, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (שם) וְעֲצַת יְהו"ה הִיא תְּקוּם, פְּגוּוֹנָא דְבָר נֶשׁ דְּמַתִּיחַד בְּבֵת זוּגִיָּה, וְאֲתַפְשֵׁט מְלִבוֹשָׁיו לְמַהְוִי עִמָּה חֵד, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (בראשית ב כא) וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד, הַכִּי צָרִיף לְאֲפַשְׁטָא מִנִּיה כָּל מַחְשְׁבִין אַחֲרָנִין, בְּזְמַנָּא דְמַתִּיחַד לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּכָל יוֹמָא תְּרִין זְמַנִּין, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד. (דף צח ע"א).

תקוּנַת שְׁתֵּין וְשֶׁבַע

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים דָּא מִטְטְרוֹן, דְּבָרָא לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא קְדָמוֹן וְרֵאשִׁית לְכָל צְבָא הַשָּׁמַיִם דְּלִתְתָּא, וְדָא אִיהוּ אָדָם הַקָּטָן, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא עֶבֶד לִיָּה בְּדִיוֹקְנָא וְצִיּוֹרָא דְלַעֲלִילָא בְּלֹא עֲרֻבוּבִיָּה, וְעֲלִיָּה אֲתַמַּר (בראשית א כד) תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, וְאִיהוּ עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ (שם יא ט). פְּגוּוֹנָא דְלַעֲלִילָא וְי מֵאֵן דְּעֲבִיד עֲרֻבוּבִיָּה לַעֲלִילָא וּלְתַתָּא, דְּהֵאֵי אֵילָנָא דְעֲרֻבוּבִיָּה, עֲרֻבוּבִיָּה מְאֵילָנָא דְמוֹתָא, בְּגִין דָּא אֲתַקְרִי מַטָּה, דְאֲתַהַפֵּךְ לְנַחֵשׁ לְאֲלַקָּא בֵּיה לְחִיבִיָּה,